

Vägledning för svenska arter i
habitatdirektivets bilaga 2
NV-01162-10
Beslutad: 20 januari 2011

Taigakrokmossa

Hamatocaulis lapponicus

EU-kod: 1983

Länk: Gemensam text (arternas namn och koder)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#2

BESÖK: STOCKHOLM - VALHALLAVÄGEN 195
ÖSTERSUND – FORSKARENS VÄG 5, HUS UB
KIRUNA – KASERNGATAN 14
POST: 106 48 STOCKHOLM
TEL: 08-698 10 00
FAX: 08-698 14 80
E-POST: REGISTRATOR@NATURVARDSVERKET.SE
INTERNET: WWW.NATURVARDSVERKET.SE

Biologi – ekologi

Länk: Gemensam text (biologi och ekologi)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#4

Livsmiljö

Taigakrokmossa förekommer främst i den nordliga boreala regionen. Arten växer i våta myrar med viss källpåverkan, på stränder eller ibland under vattnet. På myrar växer den ofta i mycket blöta mjukmattor som ligger nära att klassas som lösbotten. Miljön är oftast ganska rik på näring och åtminstone intermediär med avseende på baskatjoner. Vegetationen är ofta frodig och bottenskiktet dominerat av brunmosor. Åtminstone en av de svenska lokalerna har järnockrabildning.

Reproduktion och spridning

Det är okänt hur arten sprider sig i Sverige. Arten förväntas normalt kunna sprida sig som mest 5 meter vegetativt under en 10-årsperiod. Sporkapslar är mycket sällsynta och etablering med sporer är därför mycket svår att uppskatta.

Status

Länk: Gemensam text (status)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#6

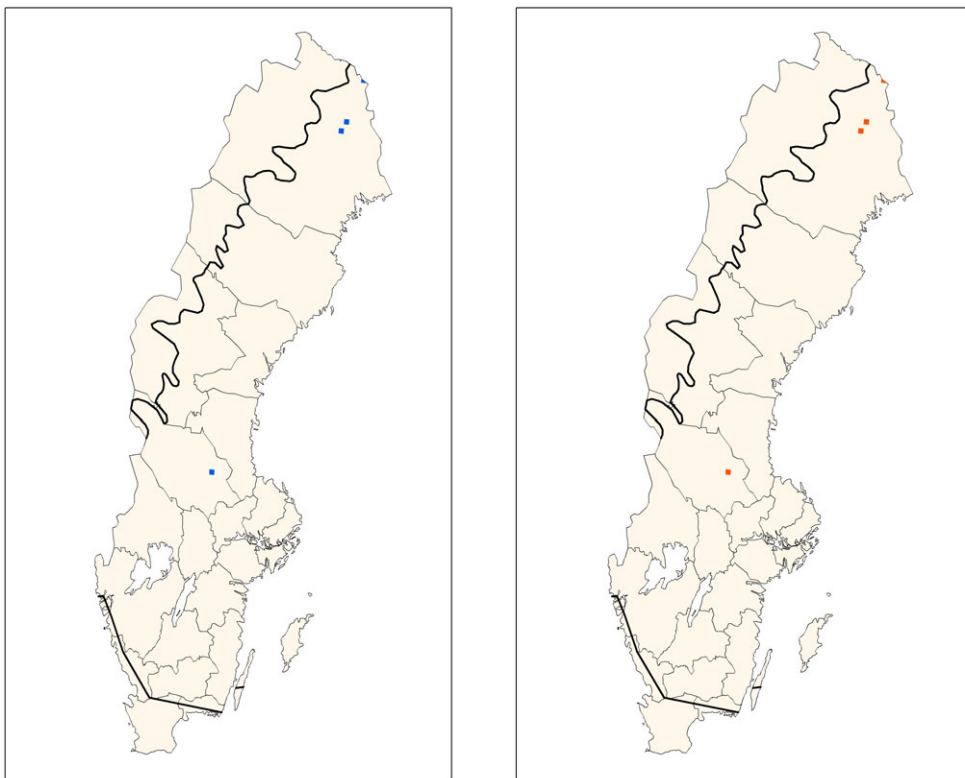
Status

- Sveriges rödlista 2010: Arten är klassad som Starkt hotad (EN).

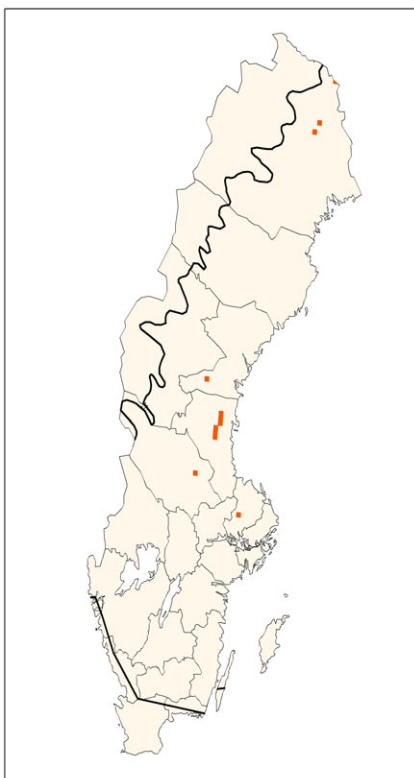
Rapporterad nationell bevarandestatus 2007

Rapporterat 2007	Reg. A	Reg. B	Reg. K	Totalt
Natura 2000-områden				
Utpekade för arten (antal)		2		2
Utbredning				
Aktuellt värde (km ²)		338		338
Referensvärde (km ²)		1 300		1 300
Bedömning aktuell status		Dålig		
Bedömning trend		Stabil		
Population				
Aktuellt värde (enhet ¹)		4		4
Referensvärde (enhet ¹)		12		12
Bedömning aktuell status		Dålig		
Bedömning trend		Stabil		
Artens livsmiljö				
Bedömning aktuell status		Otillräcklig		
Bedömning trend		Stabil		
Framtidsutsikt				
Bedömning aktuell status		Otillräcklig		
Bedömning trend		Stabil		
Samlad bedömning				
Bedömning aktuell status		Dålig		
Bedömning trend		Stabil		

¹ Enhet för artens population är antal 2x2 km-rutor där arten finns.

Figur 1. Svenskt utbredningsområde (till vänster) och förekomster (till höger).

Figur 2. Gynnsamt utbredningsområde i Sverige.

Förutsättningar för bevarande

Länk: Gemensam text (förutsättningar för bevarande)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#12

Hotbild

- Arten hotas av förändringar av vattenkvalitet.
- Påverkan på hydrologin som vattenreglering, dämning, markavvattning eller torrläggning av livsmiljön är ett hot mot arten.
- Risk för negativa genetiska effekter p.g.a. små isolerade delpopulationer.
- Arten missgynnas av störning i form av tramp.
- Arten missgynnas av översvämning.
- Arten är känslig för uttorkning.

Bevarandeåtgärder

- Gångse åtgärder för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus så att ingen försämring för arten sker, (dvs att artens intressen respekteras i fysisk planering, tillståndsprövning, generell naturvårdshänsyn, förvaltning av skyddade områden, artskydd och uppföljning samt övervakning).

Regelverk

Länk: Gemensam text (regelverk)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#16

- Arten ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 2 och den är inte en prioriterad art där.

Bevarandemål och uppföljning

Länk: Gemensam text (bevarandemål och uppföljning)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#24

Förslag till mål (inte fastställda)

Mål – utbredning & förekomst	Nivå	Metod	Mått	Frekvens
Utbredningsområdet för taigakrokmossa ska vara minst 1 300 km ² i boreal region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år
Utbredningsområdet för taigakrokmossa ska vara minst 7 000 km ² i boreal region i Norrbottens län.	Landskap	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år
Utbredningsområdet för taigakrokmossa ska vara minst 15 000 km ² i boreal region i södra Norrland och norra Svealand.	Landskap	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år
Taigakrokmossa ska finnas på minst 25 lokaler.	Nationell	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal lokaler	Vart 6:e år
Förekomstarean för taigakrokmossa ska vara minst 100 km ² .	Nationell	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år

Mål – population	Nivå	Metod	Mått	Frekvens
Det ska finnas minst XX individer av taigakrokmossa i boreal region.	Biogeografisk	Metod är inte framtagen.	Antal individer	Vart 6:e år
Taigakrokmossa ska finnas i minst 12 2x2 km-rutor i boreal region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal 2x2 km-rutor	Vart 6:e år
Taigakrokmossa ska växa i minst 5 kolonier på varje lokal för arten / lokalen YY.	Nationell / Lokal	Enligt BI-manual mossor.	Antal kolonier	Vart 6:e år
Det ska finnas minst XX individer av taigakrokmossa på lokalen YY.	Lokal	Enligt BI-manual mossor.	Antal individer	Vart 6:e år

Mål – livsmiljö	Nivå	Metod	Mått	Frekvens
Det ska finnas minst XX km ² lämplig livsmiljö (mjukmatte-kärr) för taigakrokmossa i artens gynnsamma utbredningsområde / området YY.	Nationell / Område	Arealskattning av lämpligt habitat. Metod ej beskriven.	Antal km ²	Vart 6:e år

Kommentar

Minimnivån för uppföljning i skyddade områden är uppföljning av förekomst i minst 50% av områdena vart 6:e år.

Delar av metodiken följer bältesinventeringsmetoden, enligt ”Manual för inventering av annex 2 – mossor i basinventeringen”, fastställd version 1.2, 2008.

Litteratur och kontaktuppgifter

Länk: Gemensam text (litteratur och kontaktuppgifter)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#30

Artvis litteratur

Norin, M. 2000: Taigakrokmossa *Hamatocaulis lapponicus* funnen i Norrbotten. *Myrinia* 10 (1): 4.

Ruuhijärvi, R. 1962: *Drepanocladus lapponicus* (Norrl.) Z. Smirn. in Finland. *Arch. Soc. Zool. Bot. Fenn. 'Vanamo'*. 17 (4): 218–227.

Smirnova, Z.N. 1953: Novij vid roda *Drepanocladus* (C.Müll.) Roth. *Drepanocladus lapponicus* (Norrl.) Z. Smirn. *Trudi Bot. Inst. Akad. Nauk SSSR, Ser. 2. Sporov Rast.* 8: 403–415 (på ryska).

Westerberg, S. och Johansson O. 2003: Nya fynd av *Hamatocaulis lapponicus* (Norrl.) Hedenäs, Taigakrokmossa, i Norrbotten. *Myrinia* 13(1): 1--5.

Länkar

Naturvårdsverket, BI-manual mossor:

http://swenviro.naturvardsverket.se/dokument/epi/basinventering/basdok/pdf/Basinventering_mossor_version_1_2_20080602.pdf

Kontaktuppgifter

Tomas Hallingbäck
tomas.hallingback@artdata.slu.se
018-67 24 67

ArtDatabanken
Bäcklösavägen 10
Box 7007
750 07 Uppsala